

Joachim Katstrup-mindestenen

På Karlshøj, i vejkrydset i Vistoft, hvor Knebelvejen møder vejen mellem Fuglsø og Thorup, er der et lille anlæg med trapper, der fører op til en stor mindesten over husmand, urmager, spillemand og forfatter Joachim Katstrup, der levede i Strands fra 1874 til 1925.

Stenen blev rejst året efter Joachim Katstrups død, i 1926. Den blev fundet på Strandshøje, i skellet mellem Vistoft og Begtrup marker, hvor den havde været en af randstenene i en stor, men på det tidspunkt helt ødelagt, stendysse.

På stenen læser man:

1926

rejste venner denne bautasten

til minde om forfatteren

Joachim Katstrup

f. Strands 1874, d. samme sted 1925

Lad håbet lyse og øv dit mod

Er end din gerning kun ringe

den fattigste spire har dog sin rod,

hvor livets kilder de springe.

Kun den fanger sejr, der går frem i striden.

--

Joachim Katstrup var kendt som "urmageren i Strands". Han overtog sin fars urmagerbutik i år 1900 og drev den, indtil han fra omkring 1915 var i stand til at leve af sin store hobby: at skrive. Han skrev talrige artikler i aviser og blade og udgav såvel digte som romaner.

Katstrup havde også efter faderen overtaget et lille husmandssted på 6 tdr. land, men det blev hans kone Ane Marie, der kom til at stå for det lille landbrug. Det grove og hårde arbejde ved landbruget var svært foreneligt med det fine arbejde med de små hjul i lommeure og andre ure – og så interesserede landbruget nok heller ikke Katstrup særlig meget.

Anlægget med mindestenen

Ved siden af urmageriet og forfatterskabet var Joachim Katstrup en gudbenådet spillemand. Han spillede violin – og klarinet, på et instrument han selv havde drejet. Han komponerede også selv musik og skrev viser.

Men forfatterskabet blev gradvist Joachim Katstrups kendemærke. Han blev om nogen Molslandets digter. Han skrev 11 børnebøger, talrige digte og syv romaner. Han var hjemstavnsforfatter, med rod i det Mols, som han var et barn af og som han levede hele sit liv i – bortset fra et par udenlandsrejser til Amerika og Holland. Hans forfatterskab er blevet kaldt ”hyggelig” og han er blevet sammenlignet med den såkaldte ”skolemesterlitteratur”, hvis kendteste – men ikke særlig kendte - navne er A. C. Thyregod, Anton Nielsen

og Zakarias Nielsen. Skolemesterlitteraturen er karakteriseret ved "en positiv livsindstilling og en folkelig optimisme", og den blev først og fremmest læst af folk på landet. Kattrups romaner foregår nemlig på landet, i et miljø, der var under opbrud, men som han idylliserer og ikke stiller spørgsmålstejn ved.

Kattrups forfatterskab var altså "ufarlig" og blev netop derfor populær, især på den hjemegn, Mols, som han beskrev, men netop "ufarligheden" forklarer også, at han i dag stort set er glemt.

Mindestenen

Poul Holm Bangsgaard udgav i 2013 en bogen "Med Mols i hjertet" om Joachim Kattrup og hans forfatterskab, som denne lille artikel er i gæld til og som kan anbefales.

"Urmageren i Strands" var en stor personlighed og prægede sin egn, både som urmager, spillemand og forfatter. Han døde i 1925, kun 51 år gammel, og allerede året efter blev mindestenen sat over ham under stor festivitas og avisomtale. Vennen Morten Korch holdt tale ved afsløringen af stenen.

Vilfred Friberg Hansen, skrevet til Syddjursportalen november 2013